

Regulacja sztucznej inteligencji w miejscu pracy w systemie prawnym ChRL: Między efektywnością gospodarczą a stabilnością społeczną

Sztuczna inteligencja coraz szybciej zmienia sposób, w jaki pracujemy. W Chinach technologie takie jak automatyczne przydzielanie zadań, algorytmiczne ocenianie pracowników czy inteligentne systemy nadzoru stały się codziennością w firmach logistycznych, platformach dostawczych, fabrykach i usługach. Mimo że państwo wprowadza liczne przepisy dotyczące AI, pracownicy wciąż doświadczają niejasnych zasad, wysokich wymagań narzuconych przez algorytmy i braku skutecznej ochrony. Dlaczego tak się dzieje – i jak naprawdę działa chiński system regulacji AI w miejscu pracy?

Celem projektu jest odpowiedź na to pytanie poprzez stworzenie pierwszego całościowego modelu wyjaśniającego, jak Chiny regulują sztuczną inteligencję w środowisku pracy. Badanie analizuje nie tylko same przepisy, ale również to, jak są one stosowane przez urzędy, sądy oraz firmy technologiczne. Kluczowym założeniem jest to, że regulowanie AI w Chinach nie służy wyłącznie ochronie pracowników, lecz także równoważeniu dwóch podstawowych priorytetów państwa: utrzymania szybkiego rozwoju gospodarczego oraz zapewnienia stabilności społecznej.

Projekt wykorzystuje szeroki zestaw chińskojęzycznych źródeł: przepisy prawa, decyzje sądowe, wytyczne administracyjne, raporty badawcze, dokumenty firm i publikacje naukowe. Analiza tych materiałów pozwoli zrozumieć, dlaczego w Chinach istnieje rozbudowany zestaw przepisów dotyczących AI, ale jednocześnie ich egzekwowanie bywa wybiórcze i zależne od sytuacji politycznej oraz gospodarczej.

Badania obejmują cztery główne obszary:

1. Jak powstają chińskie przepisy o AI w pracy – i dlaczego są często celowo niejednoznaczne.
2. Jak instytucje państwowe i sądy stosują te przepisy – oraz skąd biorą się różnice między regionami.
3. Jak firmy platformowe i technologiczne dostosowują się do regulacji – czasem je wzmacniają, a czasem obchodzą.
4. Jak AI wpływa na codzienną pracę – warunki zatrudnienia, prawo do prywatności, obciążenie pracą i sposoby rozwiązywania sporów.

Projekt ma znaczenie nie tylko dla badań nad ChRL. Sposób, w jaki Chiny łączą rozwój technologiczny z kontrolą społeczną, coraz częściej staje się punktem odniesienia dla innych państw. Wyniki mogą pomóc zrozumieć, jakie ryzyka i wzorce mogą pojawić się również w Europie, gdy praca będzie coraz bardziej zarządzana przez algorytmy.

Najważniejszym efektem projektu będzie stworzenie kompleksowego modelu regulacji AI w miejscu pracy, który wyjaśni mechanizmy działania chińskiego systemu oraz pozwoli lepiej przewidywać jego skutki dla pracowników, firm i państwa. Model ten będzie również użyteczny dla ekspertów i decydentów w Polsce i Unii Europejskiej, którzy poszukują skutecznych sposobów regulowania sztucznej inteligencji w pracy.